

॥ ना. धों. महानोर ॥

जीवनप्रवाह

जन्म तारीख: १६ सप्टेंबर १९४२

'पाणकळा' पळसखेडे पोस्ट - फर्दापूर
जिल्हा - औरंगाबाद, अजिंठ्याजवळ महाराष्ट्र
ना.धों. महानोर मो.- ८६००१०२५८३
शशिकांत महानोर मो.- ९४०३५६६९९९
ई- मेल :skmahanor@gmail.com

साहित्य / कविता

- रानातल्या कविता १९६७
केशवसुत जन्मशताब्दी विशेष काव्य पुरस्कार महाराष्ट्र शासन
- वही- काव्य पुरस्कार, महाराष्ट्र शासन १९७०
- पावसाळी कविता १९८०
- अजिंठा- दीर्घ कविता १९८४
इंग्रजी/ हिंदी भाषांतर नितीन देसाई निर्मित मराठी चित्रपट
- प्रार्थना दयाघना १९९०
महाराष्ट्र शासन पुरस्कार अधिक चार महत्वाचे पुरस्कार
- पक्षांचे लक्ष थवे १९९०
शंभर निवडक कवितांचा संग्रह
- पानझड १९९७
महाराष्ट्र शासन-तीन पुरस्कार
- तिची कहाणी १९९९
महाराष्ट्र फाउंडेशन विशेष पुरस्कार
- गाथा शिवरायाची..... १९९९
छलपतींच्या वीस कवितांचे संगीतबद्ध काव्य
- जगाला प्रेम अर्पावे २००४
साने गुरुजी जन्मशताब्दी काव्य
- गंगा वाहू दे निर्मळ २००७
- वाहटूळ..... २०१३
- पळसखेडची गाणी..... १९८०
लोक कवितांचे संपादन
- पुन्हा कविता..... १९६५
नवी मराठी कविता संपादन, प्रा. चंद्रकांत पाटील सोबत
- पुन्हा एकदा कविता संपादन
प्रा.चंद्रकांत पाटील सोबत..... १९८४
- बालकवी ल्यंबक बापूजी ठोंबरे यांची निवडक कविता / संपादन..... २०१४

कथा, कादंबरी, ललित

- गांधारी(कादंबरी) १९७२
महाराष्ट्र शासन पुरस्कार. नॅशनल बुक ट्रस्ट ऑफ इंडिया भारत सरकार. चौदा भारतीय भाषांमध्ये कादंबरीचे भाषांतर
- गावातल्या गोष्टी(कथा) १९८२
हिंदी भाषांतर
- यशवंतराव चव्हाणआणि मी १९९०
- पु.ल. देशपांडे आणि मी..... २०००
- शरद पवार आणि मी २००५
- ऐसी कळवळ्याची जाती..... १९९४
- त्या आठवणींचा झोका २००३
- गपसप(लोककथा संग्रह) १९७२
हिंदी भाषांतर
- रानगंधाचे गारूड(पत्र व्यवहार) २००८
- गाव गारूड(नाटक)..... २०१२
- कवितेतून गाण्याकडे..... २०१७
- रानगंध..... २०२२

शेती, पाणी, पर्यावरण

- शेतकरी दिंडी..... १९८०
- शेतीसाठी पाणी १९८४
- जलसंधारण, फळबागा, ठिबक १९८२
- सीताफळ बागेची गोष्ट २००५
- दिवेलागण २००७
- शेती, आत्मनाश व नवसंजीवन २००७
- या शेताने लळा लाविला २०१५
- विधिमंडळातून २०१६

मराठी चित्रपटांना गीतरचना

- जैत रे जैत (१६ गीत रचना) १९७८

- सर्जा १९८४
- एक होता विदूषक(१३ गीत रचना) १९९३
- अबोली १९९४
- मुक्ता १९९५
- दोधी १९९६
- थांग २००५
- मालक २०१५
- उरूस २००८
- अजिंठा २०११
(दीर्घ कवितेवर चिन्नपट १३गीतरचना)
- यशवंतराव चव्हाण चिन्नपट २०१२
महाराष्ट्र शासन १२ गीतरचना
आठ चिन्नपट गीतांना महाराष्ट्र शासन व इतर पुरस्कार

कविता व विशेष गीत रचना कॅसेट

- रानातल्या कविता:काव्य वाचन १९७५
अलूरकर म्युझिक हाऊस, पुणे
- माझ्या आजोळची गाणी (६ कविता) १९८०
श्रीमती लता मंगेशकर, एच्.एम्.व्ही.
- दूरच्या रानात (८कविता) २०००
अभिराम मोडक: सोनी कंपनी
- लिंबोणीचं लिंबू (८कविता)अभिराम २००८
- शेवंतीचं बन (१० गाणी) २००१
शब्द वेध: शेवंतीचं बन सीडी, चंद्रकांत काळे, माधुरी, आनंद मोडक, प्राची
- गाथा शिवरायाची २००४
प्रसार भारती दिल्ली, जळगाव आकाशवाणी, श्री. रविंद्र खासनीस, नामवंत वीस गायक
गायिका सीडी
- पालखीचे अभंग २००५
प्रसार भारती दिल्ली, जळगाव आकाशवाणी

- रानातला गंध ओला..... २००५
८ कविता, संजय हांडे
- महाराष्ट्र कवी गौरव २००४
एच्.एम्.व्ही.सा रे गा मा, मुंबई, १६ निवडक कविता निवेदन
- 'जळली तुझी प्रीत' २०००
८ गाणी, नाटक- अभिराम भडकमकर, थिअटर अकादमी, पुणे संगीत आनंद मोडक
- रयतेचा राजा छत्रपती शिवाजी महाराज २०११
संगीतबध्द सीडी, फाऊन्टन कंपनी, पुणे
- गंध मातीचा म्युझिकल सीडी २०१४
संगीत आनंद मोडक, गायिका ऊर्मिला धनगर, ८ कविता
- जरा अस्मान झुकले २०१५
सीडी, ८ कविता
- नाव माझं शामी २०१६
२ कविता, सा रे गा मा म्युझिक, पं. हृदयनाथ संगीत गायिका राधा मंगेशकर
- श्रीमती लता मंगेशकर, आशा भोसले, पं. हृदयनाथ, पं. सत्यशील देशपांडे, श्रीधर फडके, सुरेश वाडकर, उत्तरा केळकर, कौशल इनामदार, चंद्रकांत काळे, अनुराधा पौडवाल, रविंद्र साठे, सुहासिनी मुळगावकर, शंकर महादेवन,श्रेया घोषाल, सुलोचना चव्हाण, आनंद मोडक इ. गायक, गायिका संगीतकारांनी संगीतबध्द केलेल्या अंदाजे १५० कविता- गाणी.

व्हीडीओ, चित्रफीत, फिल्म

- 'प्रतिभा आणि प्रतिमा' १९८४
प्रत्यक्ष कार्यक्रम १तास, प्रत्यक्ष पळसखेडच्या शेतात , गावात चित्रिकरण 'हिरवी बोली'
सुहासिनी मुळगावकर, दूरदर्शन मुंबई
- 'कवीचा मळा' अर्धातास सीडी १९९०
जलसंधारण, फळबागा, ठिबक सिंचन महाराष्ट्र शासनाची व्हीडीओ सीडी
- 'गगनाला पंख नवे' सीडी..... १९९४
सृष्टी, बहिणाई प्रतिष्ठान, पुणे,फुले सभागृह ३ तास
- 'पालखीचे अभंग' २०००

प्रसार भारती सहकार्य- आकाशवाणी जळगाव

- 'कवी शब्दांचे ईश्वर' १९९८
अनन्वय सीडी १ तास माधवी वैद्य, प्रत्यक्ष पळसखेडचे चित्रीकरण
- 'हिरवाई' २००३
ना. धों. महानोर यांच्या जीवनावर कवितेवर कार्यक्रम २ तास
सिम्बॉयसिस, महानोर, नाना पाटेकर, अमोल पालेकर, डॉ.जगदीश हिरेमठ व कलावंत
डॉक्टर रसिकांनी झोळीत टाकलेले २५ लाख रुपये पुण्याच्या चांगल्या समाजकार्याला
दिले, अल्फा टिव्ही, झी इ. सहकार्य.
- 'नक्षत्रांचे देणे' २०११
२ तास कार्यक्रम मुंबई, पुणे एव्हरेस्ट कंपनी, ना. धों. महानोर जीवन व कविता
- 'शिलेदार राष्ट्रनिर्मितीचे' २०१७
१ तास दुरदर्शन सह्याद्री वाहिनी, मुंबई, मुलाखतप्रा. चंद्रकांतपाटील

सांस्कृतिक क्षेत्रातील नियुक्ती

- महाराष्ट्र शासन: राज्यपाल नियुक्त १९७८-८४
कलावंत आमदार, विधान परिषद मुंबई २ वेळा १९९०-९५
- महाराष्ट्र शासन चित्रपट, नाट्य व सांस्कृतिक कार्य सदस्य १९७८-८४
(व्ही.शांताराम, बेनेगल, विजया मेहतां सोबत)
- दक्षिण मध्य सांस्कृतिक क्षेत्र १९८३-८६
दिल्ली सदस्य (गुजरात, मध्य प्रदेश, राजस्थान, महाराष्ट्र)
- साहित्य संस्कृति मंडळ, महाराष्ट्र राज्य १९८४-९४
- विश्वकोष मंडळ सदस्य महाराष्ट्र राज्य १९९०-९४
- साहित्य अकादमी, नवी दिल्ली सदस्य १९९०-९६
- दुसरा कमाल जमीन धारणा कायदा १९७५-७७
चेअरमन व्हीसदस्य समिती, सोयगाव- औरंगाबाद- महाराष्ट्र
- सरदार सरोवर (नर्मदा) २०००-२१
गुजरात पुनर्वसन मदत समिती सदस्य गुजरात शासन (बडोदा कार्यालय)

महत्वाच्या साहित्यसंस्था, महामंडळ

- अध्यक्ष पहिले अखिल भारतीय जल साहित्य संमेलन, नागपूर २००१

- अध्यक्ष पहिले अखिल भारतीय पर्यावरण साहित्य संमेलन,पुणे..... २००१
- अध्यक्ष पहिले अखिल भारतीय साहित्य महामंडळ, महाराष्ट्र १९८३-८४
- अध्यक्ष मराठवाडा साहित्य परिषद..... १९८३-८६
- अध्यक्ष बाल कवी जन्मशताब्दी, (इंडियन एक्सप्रेस व रसिक मुंबई) १९९०
- अध्यक्ष कवी गिरीष जन्मशताब्दी,(वसंतराव कानेटकर, पु.ल. देशपांडे आयोजित पुणे)..... १९९५
- अध्यक्ष समाजकार्य परिवर्तन साहित्य संमेलन उंडाळे,कराडजि. सातारा..... १९९५
- अध्यक्ष ७ वे ग्रामीण साहित्य संमेलन निमसिरगांव, कोल्हापूर..... २००३
- अध्यक्ष रिद्रस्त्री साहित्य संमेलन, वसई..... २०००
- अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलन-कवि संमेलनाचे अध्यक्षपद- बार्शी, जळगाव, पुणे, नांदेड, परभणी, आळंदी, औरंगाबाद, नाशिक, सांगली इ. उपाध्यक्ष- जागतिक मराठी परिषद..... १९८८-९६
- पु.ल. देशपांडे कला अकादमी सदस्य, महाराष्ट्र राज्य १९९३-९६
- यशवंतराव चव्हाण प्रतिष्ठान, मुंबई, संस्थापक सदस्य, विश्वस्त..... १९८४
- महात्मा गांधी रिसर्च फाऊंडेशन, जळगाव, विश्वस्त, सदस्य..... २०१६

साहित्य संमेलने, काव्य वाचन

१ जुलै ते १० जुलै १९८७

- अमेरिका, ऑस्ट्रेलिया, कॅनडा, बृहन्महाराष्ट्र साहित्य संमेलन, न्यूजर्सी-वॉशिंग्टन प्रमुख पाहुणे- काव्य वाचन- मुलाखत इ. दोनही ठिकाणी, कवी गौरव १९९१
- मॉरिशस दुसरे मराठी साहित्य, संमेलन सहभाग १९९१
- इस्त्राईल, इजिप्त जागतिक अँग्रीटेक सहभाग १९९२
- जागतिक 'वाल्मीक' कवि संमेलन दिल्ली सरकार ४१ देशातील कवींचा सहभाग काव्यवाचन राष्ट्रपती झैलसिंग यांच्या हस्ते सत्कार..... १९८४
- अखिल भारतीय महामंडळाचे चौथे विश्व साहित्य संमेलन- कॅनडा, आफ्रिका..... (जोहान्सबर्ग) सन्मानाने अध्यक्षपद दिले. नम्रतापूर्वक नाकारले..... २०१२
- अध्यक्षपद यशवंतराव चव्हाण जन्मशताब्दी साहित्य संमेलन, फलटण महाराष्ट्र शासन..... २०१२
- 'सामाजिक कृतज्ञता निधी',संस्थापक सदस्य, विश्वस्त १५वर्षे, डॉ. श्रीराम लागू, निळू फुले,

बाबा आढाव यांन सोबत

- उद्घाटक: पहिले बहिणाबाई जन्म शताब्दी साहित्य संमेलन, असोदा १९८०
- उद्घाटक: १४वे मराठी ग्रामीण साहित्य संमेलन श्रीगोंदा- नगर..... २०००
- उद्घाटक: अखिल भारतीय अस्मिता.. दलित साहित्य संमेलन, परभणी २०१०
- उद्घाटक: अखिल भारतीय आदिवासी भटके विमुक्त धनगर
साहित्य संमेलन, लातूर..... २०१७
- उद्घाटक: ८३वे अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलन, पुणे..... २००८
- उद्घाटक: ९३वे अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलन, उस्मानाबाद..... २०२०

महाराष्ट्रशासन, भारत सरकार बहुमान- गौरव

- 'पद्मश्री' भारत सरकार दिल्ली साहित्य क्षेत्रातील महत्वाचं लेखन १९९१
- 'साहित्य अकादमी' दिल्ली साहित्य क्षेत्रातील बहुमोल लेखनासाठी
नवी दिल्ली, सन्मान..... २०००
- 'कृषिभूषण' महाराष्ट्र शासन शेतीच्या क्षेत्रातील कार्याबद्दल पुरस्कार- सुवर्णपदक १९८५
- 'वनश्री' महाराष्ट्र शासन वनीकरण, सामाजिक वनीकरण पडीक जमीन- पर्यावरण
यासाठीचे कार्य..... १९९१
- 'कृषीरत्न' महाराष्ट्र शासन डॉ. पंजाबराव देशमुख सुवर्ण पदक कृषी व पाणलोट
क्षेत्रातील बहुमोल कामगिरीबद्दल..... २००४
- विंदाकरंदीकर जीवन गौरव पुरस्कार महाराष्ट्र शासन २०१३
- 'गदिमा प्रतिष्ठान' पहिला गौरव पुरस्कार कविता, गीत लेखनासाठी बहुमोल कार्य १९७८
- यशवंतराव चव्हाण सामाजिक कार्य पुरस्कार, बीड..... १९९२
- वसंतराव नाईक कृषिगौरव पुरस्कार-पुसद- मुंबई..... १९८८
- समाज कार्यकर्ते दाते पुरस्कार, दाते प्रतिष्ठान, वर्धा..... २०००
- संत नामदेव पुरस्कार..... १९९८
- क्रांतीविीर किसन, पुरस्कार, सातारा..... २०००
- आचार्य प्रल्हाद केशव अत्रे पुरस्कार, सासवड..... २००५
- पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर 'पद्मश्री' निमित्त गौरव पुरस्कार
अहिल्यादेवींच्या राजवाड्यासमोरील पुतळ्याचे अनावरण- महाराष्ट्र मंडळ
खा. सुमिता महाजन व होळकर संस्थान- गांधी भवन, इंदोर..... १९९२

- कविवर्य ना.घ. देशपांडे जन्मशताब्दी- काव्य पुरस्कार, पुणे २००५
- शाहीर विठ्ठल उमप पुरस्कार..... २०१०
- पंडित महादेवशास्त्री जोशी व कला अकादमी, गोवा..... २०००
- 'मराठवाडा भूषण' गौरव पुरस्कार, मुंबई..... २००४
- 'नवनिर्माण' बारामती शारदा गौरव पुरस्कार १९८४
- नेताजी सुभाषचंद्र बोस 'जयहिंद' पुरस्कार विडणी, फलटण २०००
- पद्मश्री विखे पाटील प्रतिष्ठान प्रार्थना दयाघना, लोणी- नगर १९९०
- नरहर कुरुंदकर पुरस्कार, नांदेड १९९५
- 'मुद्रा' सांस्कृतिक प्रतिष्ठान, सांगली..... २००५
- 'छावा' शिवाजी सावंत पुरस्कार, पुणे..... २०००
- सहकार महर्षी शंकरराव मोहिते पाटील जीवन गौरव पुरस्कार २००७
- पद्मभूषण पू.ल.देशपांडे जीवन गौरव पुरस्कार, पुणे- सोलापूर २००८
- अनंतराव भालेराव पुरस्कार, औरंगाबाद..... २०११
- 'जनस्थान' कुसुमाग्रज प्रतिष्ठान, नाशिक २०११
- आद्यकवी मुकुंदराज पुरस्कार, अंबाजोगाई..... २०११
- यशवंतराव वेणूताई जीवनगौरव पुरस्कार, कऱ्हाऊ पुणे २०१२
- मराठवाडा साहित्य परिषद, जीवनगौरवपुरस्कार, औरंगाबाद २०१३
- भारतरत्न बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ- जीवन गौरव २०१४
- सहकार महर्षी पी.के. आण्णा पाटील जीवन गौरव पुरस्कार,
शहादा- धुळे-नंदुरबार..... २०१८
- 'महाराष्ट्र टाईम्स' महाराष्ट्र भूषण जीवन गौरव पुरस्कार, मुंबई २०१५
- जागतिक चित्रपट परिषद चित्रपट महोत्सव
उत्कृष्ट गीत काव्य पुरस्कार सन्मान, पुणे २०१५
- 'महाकवी कालीदास'पुरस्कार आदिवासी भटके विमुक्त धनगर साहित्य परिषद अखिल
भारतीय संमेलन, लातूर बहुमान गौरव पुरस्कार २०१८
- पु.ल.देशपांडे, ग.दि.माडगुळकर, सुधीर फडके त्रिवेणी
जन्म शताब्दी महोत्सव पार्ले, मुंबई 'उत्तुंग'जीवनगौरव पुरस्कार..... २०१८
- 'स्वामीभूषण' अक्कलकोट स्वामी समर्थ संस्थान

- जीवन गौरव पुरस्कार सुवर्ण पदक २०१८
- जलक्रांती नेते शंकररावजी चव्हाण जन्मशताब्दी
जीवनगौरव पुरस्कार, नांदेड, २०२१
 - साहित्य सम्राट आचार्य प्रल्हाद केशव अत्रे, मुंबई २०२२
 - सलग तीन वर्ष विद्वषक, मुक्ता, दोधीया चित्रपटगीतांना पुरस्कार महाराष्ट्र शासन
उत्कृष्टगीतांना पुरस्कार महाराष्ट्र शासन
उत्कृष्टगीत रचने बद्दल चित्रपट महामंडळाकडून विशेष गौरव सन्मान पुरस्कार.
 - ‘भावसरगम’पं.हृदयनाथ मंगेशकरांच्या या कार्यक्रमास पंचवीसवर्ष झाली. त्यानिमित्त
श्रीमती लता मंगेशकर यांच्या हस्ते- भव्य समारंभात विशेष गौरव पुरस्कार
 - विद्यालयात शिकतांना वय (१९५५) १२ते१६ शारदा, पहिल्या घरी, शंभू राजे,
देवमाणूस या नाटकांमध्ये नंदा (नंदिनी) या भूमिकेसाठी जिल्हा नाट्य स्पर्धेतील
सर्वोत्कृष्ट अभिनयाचा पुरस्कार रसिकांकडून बक्षिसांचा वर्षाव, याच वयात चित्रकला,
पेंटिंगचा छंद, या क्षेत्रातल्या परीक्षा पूर्ण, वय वर्षे १८ नंतर आयुष्यभर शेतीचा छंद.
निसर्गातला आनंद.

महाराष्ट्राज्याच्या विधानपरिषदेत पारित, चर्चा, ठराव इ.

- अजिंठा, वेरूळ विकास योजना
- पु.ल.देशपांडे महाराष्ट्र कला अकादमी, दादर, मुंबई
- चित्रनगरीत अनेक नवीन सुधारणा. मराठी चित्रपटांना अनुदान, कर परतीच्या योजना
व्ही.शांताराम, शाम बेनेगल इ. सहकाऱ्यांसोबत.
- ‘महाराष्ट्राची साहित्य लेणी’ अल्प किंमतीत, एकशे पंचवीस पुस्तकांची निवड.
- ग्रंथालय, ग्रंथालय सेवकांना वाढीव अनुदान, नियतकालिकांना अनुदान.
- ‘महाराष्ट्रचे शिल्पकार’ महाराष्ट्रातल्या सर्व क्षेत्रातल्या मदनीय व्यक्तींची शंभर पानी ...
स्वस्त पुस्तक योजना.
- नव लेखक अनुदान योजना.
- पाणी अडवा-पाणी जिरवा, जलसंधारण, रोजगार हमीशी निगडित शंभर टक्के अनुदानित
फळबाग योजना. दुष्काळ, ठिबक सिंचन अनुदान, लहान पाझर तलाव, शेत तळे,
सामाजिक वनीकरण कृषि विद्यापीठांमध्ये नव निर्माण.
- अकरा महत्वाच्या कवी लेखकांचे बंदिस्त सभागृह बाधून स्मारक.

आमदार निधी काव्य वाचनातून रसिकांनी झोळीत दिलेले पैसे.

महाकवी तुकाराम, बहिणाबाई चौधरी, महात्मा फुले, दु.आ.तिवारी, कुसुमाग्रज, राम गणेश गडकरी, यशवंतराव चव्हाण, साने गुरुजी इ.

काव्य वाचन इ.

- मराठी नवे कवी नवी कविता १९६७
- कवयित्री बहिणाबाई जन्म शताब्दी देशात काव्यवाचन ३० ठिकाणी
त्या निधीतून पहिले बहिणाबाई बंदिस्त सभागृह पळसखेडला बांधले १९८०-८४
- खेड्यातील मराठी कविता, १८८० ते १९८०, १९८० ते ९०
- रवि किरण मंडळाची कविता कवी गिरीष जन्मशताब्दी निमित्त वसंतराव कानेटकर,
पु.ल.देशपांडे आयोजित १९९५
- भा.रा.तांबेकवी जन्मशताब्दी, भा.रा.तांबे व भालचंद्र लोवलेकर, औरंगाबाद,
पुणे, इंदौर १९८०
- राम गणेश गडकरी जन्म शताब्दी १९८४
गोविंदा ग्रज व समकालीन कवी १९८४-९०
- बालकवी ल्यंबक बापूजी ठोंबरे जन्म शताब्दी भव्य उत्सव, जळगाव
कविराज कुसुमाग्रज व शंभर पेक्षा अधिक लेखक, कवींसह जळगाव.
काव्यरत्नावली नामकरण, मराठी निसर्ग कविता १८९० ते १९९०
तीन कार्यक्रम जळगाव, धरणगांव, मुंबई १९९०
- 'विसाव्या शतकाची मराठी कविता' ३२ कवी कवयित्रींसह जळगाव इतर एकट्याचे
काव्य वाचन औरंगाबाद, कोल्हापूर, नाशिक, सातारा २००५
- 'गगनाला पंख नवे' तीन तासांचे स्वतःच्या कवितांचे वाचन महाराष्ट्र, भारत, परदेशात
पाच ठिकाणी अंदाजे सातशे कार्यक्रम
- पळसखेडची गाणी कार्यक्रम
- ना.घ. देशपांडे यांच्या कवितांचे वाचन, तीन कार्यक्रम

सुलोचना जलवाहिनी